

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119402839
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:6119402839.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava - Ružinov, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného spoločnosťou Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, v zastúpení splnomocnencom R.. J. T., advokátka, so sídlom X. XX, XXX XX Y. proti žalovanej T. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/XXX, XXX XX X., o zaplatenie sumy 607,57 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 7Csp/5/2020-100 zo dňa 04.02.2021 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania.

Žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto: „ Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 216,57 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 216,57 eur od 01.07.2018 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu vo zvyšnej časti zamieta.

Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou podanou na upomínacom súde dňa 18.10.2019 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie istiny vo výške 216,57 eura, zmluvnej pokuty vo výške 391,- eur, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 607,57 eura od 01.07.2018 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Podanie žaloby odôvodnil tým, že uzavrel so žalovanou Zmluvu/zmluvy č. D D V zmysle predmetnej zmluvy/zmlúv vypožičal žalovanej SIM kartu/karty s telefónnym číslom/číslami uvedenými v zmluve. Pri uzavretí Dodatku/dodatkov k Zmluve/zmluvám č. D D odpredal žalovanej telekomunikačné zariadenie/zariadenia za kúpnu cenu uvedenú v dodatku/dodatkoch k zmluve/zmluvám s dohodnutou zmluvnou pokutou. V dodatku k zmluve zohľadnil pri určení výšky zmluvnej pokuty výšku zľavy poskytnutej žalovanej pri predaji mobilného telefónu/ telekomunikačného zariadenia. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia žalovanej poskytnutá. Taktiež zohľadnil aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a zohľadnil čas, kedy si žalovaná prestala plniť zmluvné povinnosti a tomu prispôbil aj výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Má za to, že vyššie uvedenými zmenami v dodatku k zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Tým, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu za poskytnuté telekomunikačné služby spolu vo výške 216,57 eura, porušila zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatku k Zmluve/zmluvám, je povinná zaplatiť zmluvnú

pokutu/zmluvné pokuty spolu vo výške 391,- eur. Zmluvnú pokutu v sume 205,18 eura si uplatňuje na základe Dodatku k zmluve č. D Zmluvná pokuta bola vypočítaná v súlade s článkom 2.5 dodatku k zmluve, v ktorom bola dohodnutá vo výške 214,10 eura a na základe pravidiel jej výpočtu sa jej výška znížila v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzatvorenia dodatku k zmluve (16.12.2017) do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti žalovanou (31.01.2018). Žalovaná viazanosť nedodrжала po dobu 23 mesiacov. Zmluvnú pokutu v sume 185,82 eura si uplatňuje na základe Dodatku k zmluve č. D Zmluvná pokuta bola vypočítaná v súlade s článkom 2.5 dodatku k zmluve, v ktorom bola dohodnutá vo výške 193,90 eura a na základe pravidiel jej výpočtu sa jej výška znížila v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od uzatvorenia dodatku k zmluve (16.12.2017) do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti žalovanou (31.01.2018). Žalovaná viazanosť nedodrжала po dobu 23 mesiacov. Žalovaná bola vyzvaná na úhradu pohľadávky, nereagovala však ani jej čiastočnou úhradou, uplatnil taktiež nárok na úrok z omeškania, počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t.j. od 01.07.2018.

Súd konštatoval, že žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

Z listín, ktoré súdu na preukázanie svojho nároku predložil žalobca súd prvej inštancie zistil, že medzi žalobcom a žalovanou boli dňa 16.12.2017 uzatreté zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ktoré označil v žalobe. Na základe týchto zmlúv žalobca umožnil žalovanej využívať služby telefónneho pripojenia a zároveň sa zaviazal aktivovať jej SIM kartu, ktorá jej umožňovala využívať telekomunikačné služby a dohodnutý program služieb. Žalovaná sa zaviazala platiť cenu za poskytnuté služby. K zmluvám boli dňa 16.12.2017 uzatvorené dodatky. Ich predmetom bol odpredaj telekomunikačných zariadení značky X. žalovanej a to za kúpnu cenu 325,- eur a Y. R. M. X 4G za kúpnu cenu 100,- eur.

Podľa bodu 2.5 dodatkov: Účastník si je vedomý, že MT je mu predávaný za Kúpnu cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa Účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v článku 2 v bode 2.2, 2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT, ako aj na prípadný obsah Prílohy č. 1 Dodatku (pokiaľ je súčasťou Dodatku takáto príloha), by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT). V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcej vety sa Strany dohodli, že Účastník je povinný Podniku uhradiť nižšie v tomto bode uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne: a) ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za Služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči Podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne Podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť Podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči Podniku, avšak Účastník je povinný ho uhradiť Podniku alebo prostredníctvom Podniku), alebo b) ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v článku 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy v znení tohto Dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia Služby prostredníctvom SIM karty alebo Účastník poruší svoju povinnosť nedoručiť Podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti Zmluvy a / alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti (za porušenie tejto povinnosti sa v súlade s ustanoveniami článku 2 bodu 2.3 písm. a) tohto Dodatku nepovažuje odstúpenie od zmluvy z dôvodov stanovených zákonom č. 351/2011 Z.z. v platnom znení alebo z dôvodov pre odstúpenie od zmluvy stanovených iným platným právnym predpisom), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 214,10 eura a 193,90 eura, pričom výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzatvorenia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Výška zmluvnej pokuty sa vypočíta tak, že sa rozdiel medzi počtom mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti a počtom celých mesiacov, ktorý uplynul od uzatvorenia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, s ktorým je spojený vznik práva na túto zmluvnú pokutu, vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo rovnajúce sa počtu celých mesiacov, na ktorý bola podľa ustanovení tohto Dodatku stanovená doba viazanosti. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Zmluvná pokuta (resp. v prípade, že sa výška zmluvnej pokuty počas doby viazanosti postupne znižuje, platí toto ustanovenie pre zmluvnú pokutu, v jej výške, ako je táto stanovená pre obdobie prvého mesiaca doby viazanosti) predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH a Kúpnu cenou t.j. kúpnu cenou s DPH, za ktorú Podnik predal MT Účastníkovi. Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak zmluvná pokuta dohodnutá v

predchádzajúcich ustanoveniach tohto bodu vo svojej výške platnej pre prvý mesiac doby viazanosti (ktorá je uvedená na začiatku textu v kolónke tvoriacej súčasťou tohto bodu), je nižšia, ako šesťnásobok sumy, uvedenej v článku 2 v bode 2.2 písm. b) tohto Dodatku, Podniku vznikne v prípade, že Účastník poruší svoju zmluvnú povinnosť podľa písmena a) alebo b) tohto bodu, voči Účastníkovi právo na uhradenie zmluvnej pokuty vo výške rovnajúcej sa šesť násobku sumy uvedenej v článku 2 v bode 2.2 písm. b) tohto Dodatku a Účastník je túto zmluvnú pokutu Podniku povinný zaplatiť, pričom v takom prípade sa neaplikuje suma zmluvnej pokuty stanovená v kolónke tvoriacej súčasťou tohto bodu. V prípade, že (i) Podniku vznikne právo na zmluvnú pokutu podľa predchádzajúcej vety tohto bodu a zároveň (ii) v kolónke tvoriacej súčasťou tohto bodu je stanovené, že výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa pravidiel uvedených v texte obsiahnutom v kolónke znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, platí, že výška zmluvnej pokuty, ako je táto stanovená v predchádzajúcej vete, sa bude znižovať v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od uzavretia tohto Dodatku do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti, a to podľa rovnakých pravidiel, ako sú pravidlá stanovené pre znižovanie výšky zmluvnej pokuty uvedené v texte v kolónke tvoriacej súčasťou tohto bodu. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku).

Faktúrami č. XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXXX, žalobca vyúčtoval žalovanej cenu poskytnutých elektronických služieb vo výške 216,57 eura.

Posudzujúc skutkový stav zistený z listinných dôkazov predložených súdu žalobcom dospel súd prvej inštancie k záveru, že čo sa týka nároku žalobcu na cenu vyfakturovaných služieb je nárok dôvodný, preto uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 216,57 eura spolu s príslušenstvom, ako žalobca žalobou žiadal.

Za nedôvodný mal však nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty spolu vo výške 391,- eur (205,18 eura + 185,82 eura). Dojednanie zmluvnej pokuty v dodatkoch k zmluvám o poskytovaní verejných služieb, výška ktorej bola stanovená ako rozdiel medzi bežnou maloobchodnou cenou mobilného telefónu / telekomunikačného zariadenia a kúpnu cenou, za ktorú žalobca odpredal mobilný telefón / telekomunikačné zariadenie žalovanej a ktorá žalobcovi mala patriť za porušenie konkrétne vymenovaných zmluvných povinností - čl. 2 bod 2.5 dodatku, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty postihujúce rôzne porušenia povinnosti zo strany spotrebiteľa je neakceptovateľné, na čom nemení nič ani fakt, že žalobca sa snažil pri zmluvnej pokuty zohľadniť časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná a ktorá spôsobuje hrubnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie. Podľa súdu prvej inštancie nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam tohto porušenia povinností a ani výšku dlhu spotrebiteľa, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku výrazne znevýhodňujúcu spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu. Preto žalobu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty 391,- eur zamietol.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia Občianskeho zákonníka - § 489, § 491 ods. 1, § 588, § 3 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k), 5, 10, § 54, § 544 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2, na ustanovenia zákona č. 351/2001 Z.z. o elektronických komunikáciách - § 44 ods. 1, § 43 ods. 1 písm. a), ods. 12.

Výrok o nároku na náhradu trov konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1, 2, vychádzajúc z pomeru úspechu k neúspechu vo veci. Úspešnejšej žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko s konaním jej žiadne trovy nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, a to voči zamietavému výroku, tvrdiac, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam, čo zodpovedá odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h) a f) Civilného sporového poriadku.

Pokiaľ súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty 391,- eur považujúc dohodnutú zmluvnú pokutu za neprijateľnú zmluvnú podmienku, poukázal na to, že

dojednanie zmluvnej pokuty ako tzv. zabezpečovacieho inštitútu v zmluvných vzťahoch je plne v súlade s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky. V minulosti niektoré sudy vyhodnotili dohody o zmluvnej pokute v dodatku žalobcu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že výšku zmluvnej pokuty považovali za neprimerane vysokú a z dôvodu, že dohoda o zmluvnej pokute nezohľadňovala čas kedy užívateľ služieb prestal plniť svoje zmluvné povinnosti. Žalobca nedostatky dohody o zmluvnej pokute odstránil, maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Žalobca jasne a zrozumiteľne uviedol, že pri uzavretí dodatku poskytol žalovanej ako účastníkovi telekomunikačnej služby zvýhodnenie spočívajúce v poskytnutí zľavy z hodnoty mobilného telefónu. Žalovaná mala možnosť voľby či si kúpi mobilný telefón za riadnu maloobchodnú cenu bez akýchkoľvek ďalších záväzkov alebo si kúpi mobilný telefón za zníženú cenu, teda so zľavou z kúpnej ceny na základe dodatku a po dohodnutú dobu zotrvá v zmluvnom vzťahu so žalobcom ako aktívny užívateľ služieb a bude riadne a včas platiť ceny za poskytnuté telekomunikačné služby. Dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje kedy došlo k porušeniu zmluvných povinností a výška zmluvnej pokuty sa postupne znižuje v závislosti od toho, koľko celých mesiacov uplynulo od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Účelom uzavretia zmluvy o zmluvnej pokute bolo zabezpečenie záväzkového vzťahu, motivácia k plneniu zmluvných povinností spojená s následnou sankciou za jej nespĺnenie, reparácia spočívajúca v odstránení škodlivého následku, ktorý mohol vzniknúť v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti. Žalovaná nebola žiadnym spôsobom povinná ani žalobcom nútená uzatvoriť dodatok k zmluve. Dojednanie zmluvnej pokuty ako aj jej výšky nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Dohodnutá zmluvná pokuta z hľadiska výšky bola primeraná, objektívne nespôsobilá poškodiť žalovanú ako spotrebiteľa. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/172/2017, z ktorého vyplýva hodnotenie primeranosti výšky zmluvnej pokuty ako aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti tak, že uloží žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 391,- eur s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 391,- eur od 01.0.7.2018 do zaplatenia a prizná žalobcovi náhradu trov konania.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu, ako aj konanie rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), vychádzajúc z toho, že nariadenie pojednávania nevyžadovala potreba zopakovania ani doplnenia dokazovania, ani dôležitý verejný záujem. Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený rozsudok preskúmať z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 17.06.2021 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru o tom, že odvolanie dôvodným nebolo.

5. Odvolacia argumentácia žalobcu bola konštruovaná na tvrdení o nesprávnosti skutkových zistení a tvrdení o nesprávnom právnom posúdení sporu súdom prvej inštancie.

6. Nesprávne skutkové zistenia sú také zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré v podstatnej časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Dochádza k tomu vtedy, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazu alebo z vyjadrení strany nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli dôkazmi preukázané alebo vyšli najavo opomenul. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov.

7. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k tomu vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8. Po oboznámení sa s obsahom spisu, skutkovým stavom tak ako bol zistený súdom prvej inštancie z dôkazov vyplývajúcich z procesnej aktivity žalobcu, ako aj jeho právnym posúdením, má odvolací súd za to, že z vykonaných dôkazov súd zistil skutkový stav postačujúci pre posúdenie dôvodnosti žalobou uplatneného nároku a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie vo vzťahu k zamietavému výroku rozsudku, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP) a preto k odvolacím argumentom žalobcu len dodáva:

9. V prejednávanej veci, ako to vyplýva z obsahu spisu, medzi žalobcom a žalovanou boli 16.12.2017 uzavreté pod č. D a pod č. D zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ku ktorým boli v ten istý deň uzatvorené dodatky. V oboch prípadoch ide o štandardné formulárové spotrebiteľské zmluvy. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nemali by byť pritom žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.

10. Smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoje ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa článku 6 smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku a to v záujme vyššej kvality života.

11. Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

12. Občiansky zákonník za neprijateľnú podmienku podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. k) považuje aj dojednanie vyžadujúce od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Občiansky zákonník s takouto neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spája podľa ustanovenia § 53 ods. 5 sankciu neplatnosti.

13. Keďže ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka), ide o neplatnosť absolútnu, pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti.

14. Ustanovenie § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu.

Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi ak poruší svoju zmluvnú povinnosť.

Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia.

Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. V prejednávanej veci výška zmluvnej pokuty v dodatkoch o poskytovaní verejných služieb mala okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavovať aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej žalobcovi v dôsledku porušenia záväzku viazanosti vzhľadom na benefity, ktoré žalobca poskytol žalovanej a patrila za porušenie vymenovaných zmluvných povinností, čo je zrejmé z dodatkov.

15. Odvolací súd je toho názoru, že takéto označenie postihujúce rôzne porušenia povinností zo strany spotrebiteľa je neakceptovateľné. Na tom nemení nič ani fakt, že žalobca sa snažil pri zmluvnej pokute zohľadniť časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutá porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho-ktorého porušenia povinnosti a ani výšku pohľadávky vzniknutej

porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek, i menej významnom porušení povinnosti, uplatniť voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu. Pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty je rovnako potrebné brať do úvahy aj reálnu ujmu, ktorá porušením povinnosti vznikne.

16. Neprijateľnosť zmluvnej pokuty vidí odvolací súd aj v tom, že zmluvná pokuta je v zmluve uvedená jednostranne, postihuje len spotrebiteľa a dodávateľ v prípade porušenia svojich zmluvných povinností sankcionovaný nie je.

17. Navyše zmluvná pokuta je pripravená vo formulárovej zmluve a spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť jej výšku ani obsah. Musel buď zmluvu vrátane zmluvnej pokuty ako celok prijať alebo odmietnuť. Zmluvná pokuta teda nebola individuálne dojednaná a tak ako dojednaná bola, umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľa zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb.

Preto nemožno akceptovať odvolacie námietky žalobcu, ktorý poukazuje na to, že maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny. Tieto inštitúty nemožno navzájom zamieňať a je vecou obchodnej politiky žalobcu, že poskytol zľavu z predmetu/predmetov, ktorý/ktoré v súvislosti s uzavretím predmetnej zmluvy o pripojení žalovanej odpredal. Výška zmluvnej pokuty tak ako ju stanovil žalobca však s touto zľavou vôbec nesúvisí. Zmluvná pokuta sa viaže na porušenie konkrétnych povinností žalovanej ako spotrebiteľky, okolnosť, že žalovaná nebola žiadnym spôsobom povinná alebo nútená uzatvoriť dodatok k zmluve o pripojení, ktorým jej bol predmetný mobilný telefón poskytnutý, nemá vo vzťahu k výške a funkcii zmluvnej pokuty právny význam.

18. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

19. V odvolacom konaní žalobca úspešným nebol, naopak plne fakticky plne úspešná bola žalovaná, ktorej v zásade vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná bola v odvolacom konaní pasívna, k odvolaniu sa nevyjadřila, náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

Odvolací súd vychádzal z článku 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli by bolo zjavne nielen nerozumné, ale aj v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania. Preto žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.